
Dobrovolníkem se může stát kdokoli z nás - třeba hned zítra

Dobrovolníkem se může stát kdokoli z nás - třeba hned zítra

7. 9. 2011, autor: Lucie Kettnerová, rubrika: Studenti

Možná máte chuť a čas někomu pomáhat, ale nevíte, kde začít. Co je a co není k dobrovolničení potřeba a co můžete očekávat, jsme se zeptali PhDr. Jiřího Tošnera, předsedy občanského sdružení HESTIA, které se dobrovolnictví věnuje už 18. rokem a pravidelně v této oblasti spolupracuje i s Univerzitou Karlovou.

Představme si modelovou situaci. Víím, že mám týdně několik hodin času a chtěla bych někde pomáhat. Nevím ale přesně, co by mě bavilo začít. Co byste mi doporučil?

Hodně záleží na tom, odkud pocházíte. Pokud z menší obce či města, bych vám začít v místní komunitě. Kluci třeba často začínají u sboru dobrovolných hasičů. Kdo má možnost dojíždět do větších měst, může si otevřít www.dobrovolnik.cz nebo www.hest.cz, kde najde přehled spolupracujících neziskových organizací. U nich se podívá, čím se zabývají – například projekt o seniory –, a podle svého zájmu jim může svou pomoc rovnou nabídnout.

Na co se mám před zahájením spolupráce připravit? Musím mít třetinu zdravotní způsobilosti?

To se liší podle druhu práce. Lidé, kteří chodí do léčebny dlouhodobě nemocných, do hospiců nebo na dětskou onkologii, musí být zdraví, aby pacienti mohli být v kontaktu s rodinou. Zdravotnická zařízení ale zase často nabízejí jako benefit různá očkování. V těchto zařízeních se navíc musíte psychicky připravit na to, že se zde můžete setkat s radostnými událostmi. Často vám tu třeba nabídnou, ať si po měsíci vyzkoušíte a pak se rozhodnete, zda ji zvládnete, nebo ne.

Pokud se přidáte k některé zelené organizaci a půjdete počítat rýsy nebo stromky, musíte počítat s tím, že si odřete koleno. V rámci dobrovolnictví 99 % počítá s tím, že děláte práci obvyklou v běžném občanském životě, tedy potřeba žádné speciální přípravy. Dobrovolník by totiž neměl nahrazovat profesionála, to by mohlo být nebezpečné.

PhDr. Jiří Tošner zkouší Křesadlo, cenu každoročně udělovanou dobrovolníkům HESTIA je občanské sdružení, které funguje už 18. rokem. Jeho dobrovolnickým centrem projde ročně několik stovek dobrovolníků do několika desítek pražských neziskových organizací. V roce 2005 byl založen druhý organizační článek „HESTIA – Metodické a vzdělávací centrum“, který se podílí na projektech celoživotního vzdělávání a systému kvality v sociálních službách.

Výjimkou jsou u nás sbory dobrovolných hasičů, kteří mají profesionální přípravu a také k tomu mají své speciální předpisy. V zahraničí potom Lékaři bez hranic pomáhají v duchu své profese v zemích, kde je zdravotnická pomoc téměř nedostupná.

Kolik času po mně organizace může chtít?

Na toto téma by si s vámi měla organizace promluvit, ještě než s vámi uzavře dohodu, aby mezi vámi bylo od začátku jasno. Někoho baví chodit pomáhat týdně 2–3 hodiny, jiný dobrovolník zase raději jede na delší výlet s dětmi.

Když se rozhodnu sama zaklepat u dveří některé neziskovky, na co bych si měla dát pozor? Co bych si měla o dané organizaci zjistit, abych někomu nenalítla?

Všechny solidní neziskovky mají své webové stránky a na nich by měla být k dispozici výroční zpráva nebo anotace jejich činnosti a kontakty, případně doporučení. Malinké riziko, že přijdu někam, kde to není v pořádku, samozřejmě vždycky existuje. Ale jako dobrovolník se k práci zavazuji dobrovolně a můžu kdykoliv říct, že už nemám čas nebo že tu práci nezvládám.

Mám očekávat, že se mnou organizace uzavře písemnou smlouvu?

Smlouvy uzavřené s dobrovolníky se neřídí pracovněprávními pravidly, protože se zde nevyplácí žádná odměna, ale podle občanského zákoníku. Je to stejný vztah, jako když se domluvíme se sousedem, že mu půjdu pomoci očesat hrušky, a on mi pak pytel hrušek dá. Tady stačí uzavřít ústní smlouvu o vzájemné občanské výpomoci. Někde ale musí dobrovolník absolvovat před zahájením práce určitou přípravu nebo proškolení, pak se sepíše smlouva, kde je to vše popsáno.

Jestliže po mně organizace požaduje proškolení, může se stát, že ho po mně bude chtít zpětně uhradit?

Obvyklé to není. Ale například dobrovolníci na linkách důvěry musí absolvovat dlouhodobé školení v komunikaci. Pro tu organizaci to znamená velké náklady, a tak požadují složení zálohy, kterou vám po odpracované době vrátí.

Některé školy vyžadují absolvování praxe. Pokud třeba někam chodím dobrovolničit, lze mi to uznat jako praxi?

Tyto věci bychom neměli směřovat, formálně jde o něco jiného. Praxe je povinná součástí studijního plánu, zatímco dobrovolnictví by měla být dobrovolná práce navíc. Jestli to škola uzná, je jen na ní.

Pokud ještě někdo váhá, jestli s dobrovolničením začít, čím byste ho nalákal? Co může člověku tato aktivita přinášet?

Lidé často říkají, že díky dobrovolničení poznali místa a profese, kam by se v životě jinak nedostali. Navíc si rozšířili povědomí o světě, poznali další generace lidí nebo je to posunulo na jejich životní dráze.

Vaše organizace funguje už osmnáctým rokem. Jak se za tu dobu proměnilo dobrovolničení v Česku?

Po revoluci se dobrovolnictví věnovaly hlavně studentky humanitních oborů, postupně se připojili muži a vyšší věkové kategorie a v posledních letech se hlásí i tzv. bílé límečky, tedy manažeři, kteří sedí celý den u počítače a chybí jim setkání s praktickým životem. Také se daleko více zapojují senioři, kteří jsou ve svých aktivitách vždy hodně opatrní. Hestia nyní rozjíždí projekt, který jsme nazvali 3 G a který propojuje děti potýkající se s nějakými problémy, jejich rodiny a seniory.

Které další programy připravujete?

Pro MŠMT se podílíme s řadou dalších organizací na projektu Klíče pro život, který motivuje mladé lidi, aby ve svém volném čase dělali něco užitečného. V rámci Evropského roku dobrovolnictví pak děláme projekt Dobrovolnictví pro všechny. Jedná se o dobrovolnictví v komunitě, které je u nás stále ještě oslabeno. My podporujeme hned několik konkrétních projektů, např. festival dobrovolnictví v Českých Budějovicích.

[Přečtěte si příběhy těch, kteří to již zkusili](#)